

Για το DNA των παιδιών μας

Ανοιχτή επιστολή για τον γενετικό έλεγχο των νεογνών

protouvoulia.dna.neognon@gmail.com

Ανοιχτή επιστολή προς:

- τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας
- τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας και το Υπουργικό Συμβούλιο
- τον Πρόεδρο της Βουλής
- τα κόμματα του Ελληνικού Κοινοβουλίου
- τα μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου
- τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής
- την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- τον Συνήγορο του Πολίτη
- την Ακαδημία Αθηνών
- την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο
- τους κατά τόπους Ιατρικούς Συλλόγους
- την Ομοσπονδία Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας
- τις κατά τόπους Ενώσεις Ιατρών Νοσοκομείων
- την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων Δημοσίων Νοσοκομείων
- την Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία
- την Ελληνική Νεογνολογική Εταιρεία
- την Ελληνική Εταιρεία Περιγεννητικής Ιατρικής
- την Ελληνική Μαιευτική και Γυναικολογική Εταιρεία
- την Ελληνική Εταιρεία Εμβρυομητρικής Ιατρικής
- την Ελληνική Εταιρεία Υπερήχων στη Μαιευτική & Γυναικολογία
- την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών
- την Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων
- την Ελληνική Εταιρεία Ιατρικής Γενετικής
- τον Σύνδεσμο Ιατρικών Γενετιστών Ελλάδας
- την Ελληνική Εταιρεία Μελέτης Ενδογενών Μεταβολικών Νοσημάτων
- την Ένωση Σπανίων Ασθενών Ελλάδας
- την Ένωση Ασθενών Ελλάδας
- το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
- τα Ινστιτούτα Βιοϊατρικής Έρευνας
- τα Τμήματα Βιολογίας των Πανεπιστημίων της Ελλάδας
- τα Τμήματα Ιατρικής των Πανεπιστημίων της Ελλάδας
- τα Τμήματα Νοσηλευτικής των Πανεπιστημίων της Ελλάδας
- τα Τμήματα Νομικής των Πανεπιστημίων της Ελλάδας

Πρόσφατα έγινε γνωστή από δημοσιεύματα στον τύπο (*Reporters United* και *Εφημερίδα Συντακτών*, βλ. [εδώ](#) και [εδώ](#)) η **Προγραμματική Σύμβαση** (βλ. [εδώ](#)) που έχει υπογραφεί από τον Υπουργό Υγείας και τον Εκπρόσωπο δύο ιδιωτικών εταιρειών με αντικείμενο την ανάλυση του γονιδιώματος (ολόκληρου του DNA) των νεογέννητων παιδιών της χώρας.

Η Σύμβαση προβλέπει **να παραδίδονται για γονιδιωματική ανάλυση** σε μια από τις συμβαλλόμενες ιδιωτικές εταιρείες τρεις σταγόνες αίματος για κάθε παιδί (από τις πέντε) που σήμερα λαμβάνονται πάνω σε ειδική κάρτα από όλα τα νεογέννητα μωρά στα μαιευτήρια της χώρας, συγκεντρώνονται στο Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού και ελέγχονται για περίπου 30 νοσήματα με καθιερωμένες μεθόδους, στο πλαίσιο του πολύ σημαντικού «Εθνικού Προγράμματος Προληπτικού Ελέγχου Νεογνών» (βλ. [εδώ](#)).

Σύμφωνα με τη Σύμβαση, θα εκχωρηθεί στη μια ιδιωτική εταιρεία η «**αποκλειστική ιδιοκτησία**» των δεδομένων της συνολικής αλληλούχισης του γονιδιώματος (whole genome sequencing), δηλ. η πλήρης καταγραφή του DNA, για **100.000 νεογέννητα παιδιά** της χώρας. Θεωρούμε ότι η εκχώρηση αυτή είναι από κάθε άποψη **απαράδεκτη** και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους.

Εμείς που υπογράφουμε παρακάτω, επιστήμονες στα πεδία της βιολογίας, γενετικής, ιατρικής, επιστημών υγείας, νομικής, βιοηθικής, κοινωνικών επιστημών, καθώς και άμεσα ενδιαφερόμενοι, σας καλούμε να ασκήσετε την επιρροή σας ώστε:

- να **ακυρωθεί** η [Προγραμματική Σύμβαση](#) αυτή, γιατί δεν πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για υπεύθυνη και επωφελή εφαρμογή του εξαιρετικά κρίσιμου και ευαίσθητου εγχειρήματος του προληπτικού γονιδιωματικού ελέγχου νεογνών,
- να **αναληφθούν πρωτοβουλίες** για τη διαμόρφωση του **κατάλληλου πλαισίου** για την αξιοποίηση των σημερινών επιστημονικών εξελίξεων στον τομέα του πληθυσμιακού προληπτικού ελέγχου με αλληλούχιση του ανθρώπινου γονιδιώματος προς όφελος της υγείας των παιδιών και των οικογενειών τους και του δημόσιου συμφέροντος.

Η αντίθεσή μας ενισχύεται από τα χαρακτηριστικά του προγράμματος καθολικού ελέγχου του γονιδιώματος των νεογνών, όπως απορρέουν από τη Σύμβαση:

1. Έλλειψη πρόβλεψης για ελεύθερη και ανακλητή **συναίνεση** των γονέων, όπως απαιτείται από βασικές αρχές ηθικής και δεοντολογίας.
2. Έλλειψη σαφούς τοποθέτησης ότι το πρόγραμμα που σχεδιάζεται έχει **ερευνητικό χαρακτήρα**, με **αβεβαιότητα** για κρίσιμες πλευρές του προληπτικού σχεδιασμού και με ανοιχτά ιατρικά, ηθικά και κοινωνικά διλήμματα, ενώ το ζήτημα του πληθυσμιακού γονιδιωματικού ελέγχου νεογνών βρίσκεται ακόμη σε **ερευνητικό στάδιο διεθνώς**.
3. Απουσία **επιστημονικής τεκμηρίωσης** και **διαφάνειας** για τα πρωτόκολλα, τη διαγνωστική αξία των εξετάσεων και τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος, έλλειψη εστίασης σε παθήσεις με δυνατότητα **άμεσης κλινικής ωφέλειας** για τα παιδιά και έκδηλη ακαταλληλότητα του γενικού **ορίου των 9 μηνών** που προβλέπει η Σύμβαση για την ενημέρωση των γονέων σχετικά με τα αποτελέσματα.
4. Έλλειψη προβλέψεων για τις **αναγκαίες υπηρεσίες υγείας** και **γενετικής συμβουλευτικής**, όπως απαιτεί η Σύμβαση του Οβιέδο (βλ. [εδώ](#), άρθρο 12), για την υποστήριξη παιδιών και οικογενειών

με θετικά ή αμφίβολα ευρήματα, όταν ταυτόχρονα υπάρχει έλλειψη Κλινικών και Εργαστηριακών Γενετιστών στην Ελλάδα και σοβαρή ανεπάρκεια στο θεσμικό πλαίσιο για τις ειδικότητες αυτές.

5. Απουσία δημόσιας διαβούλευσης με την επιστημονική κοινότητα και συνολικά την κοινωνία, όπως γίνεται σε άλλες χώρες, ως προϋπόθεση για την έναρξη σχετικών ερευνητικών προγραμμάτων. Αντίθετα, στη Σύμβαση προβλέπεται ρήτρα εχεμύθειας για «το όλο έργο».

6. Έλλειψη κανόνων για τη χρήση του γονιδιώματος του πληθυσμού για ερευνητικούς ή άλλους σκοπούς στην Ελλάδα, χωρίς θεσμοθέτηση **ανεξάρτητου φορέα εποπτείας** με συμμετοχή ειδικών, νομικών, πολιτών και ασθενών, θεσμοί που αλλού είναι καθιερωμένοι.

7. Απουσία καθορισμού διαδικασιών διαχείρισης των σταγόνων αίματος που θα απομένουν μετά την ανάλυση, οι οποίες εκ των πραγμάτων αποτελούν βιοτράπεζα, καθώς δεν υπάρχει στην Ελλάδα σχετικό κανονιστικό πλαίσιο (βλ. [εδώ](#)). Απουσία συγκεκριμένου καθορισμού διαδικασιών **προστασίας των δεδομένων αλληλούχισης** από κακόβουλη υπεξαίρεση, επαναταυτοποίηση (παρά την ψευδωνυμοποίηση), κατάχρηση και εμπορία.

8. Απουσία ανεξάρτητης γνωμοδότησης για το πρόγραμμα από αρμόδιο επιστημονικό όργανο και από αρμόδια επιτροπή βιοηθικής.

9. Αγνόηση της επιστημονικής γνώμης του καθ' ύλην αρμόδιου Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού (βλ. [εδώ](#)) και της επιφύλαξης ότι η παροχή σταγόνων αίματος για το ερευνητικό πρόγραμμα ελέγχου του γονιδιώματος μπορεί να υπονομεύσει τεχνικά την ικανοποιητική διενέργεια του δοκιμασμένου Προληπτικού Ελέγχου Νεογνών καθώς και την κοινωνική εμπιστοσύνη προς αυτό.

10. Έλλειψη διαφάνειας για τη χρηματοδότηση του προγράμματος (η Σύμβαση αναφέρεται γενικά σε κεφάλαια «από εταιρείες υψηλής τεχνολογίας και ανάπτυξης καινοτόμων φαρμακευτικών προϊόντων») και για τα **ανταλλάγματα** που θα δοθούν έναντι της χρηματοδότησης αυτής.

Ο καθολικός έλεγχος των νεογέννητων παιδιών της χώρας με συνολική αλληλούχιση του γονιδιώματος μπορεί να αποτελέσει **σημαντικό εργαλείο** έγκαιρης διάγνωσης και θεραπευτικής παρέμβασης. Ωστόσο, για να είναι επωφελής πρέπει να γίνει με την τήρηση **αυστηρών προϋποθέσεων** και όχι με την προχειρότητα, αδιαφάνεια και υποστήριξη συμφερόντων που διέπουν τη Σύμβαση. Επιπλέον, η συνολική αλληλούχιση του γονιδιώματος δεν είναι μια τρέχουσα εξέταση: η καθολική διενέργειά της στον παιδικό πληθυσμό αποτυπώνει γενετικά χαρακτηριστικά που συνιστούν μέρος της **ταυτότητας του ελληνικού λαού**.

Κατά συνέπεια, η μαζική αλληλούχιση του DNA πρέπει να γίνεται με σαφείς διαδικασίες και πρωτόκολλα, με βάση τις επιστημονικές αρχές των προληπτικών πληθυσμιακών εξετάσεων και των γενετικών ελέγχων, τις αρχές βιοηθικής, και με απόλυτη διαφάνεια και δημόσιο έλεγχο – σε αντίθεση με τις προβλέψεις της προαναφερθείσας [Προγραμματικής Σύμβασης](#).

23 Μαΐου 2025

(Ακολουθούν τα ονόματα όσων έχουν υπογράψει την επιστολή)

Για να υπογράψετε την ανοιχτή επιστολή πατήστε [εδώ](#).

αα	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα, φορέας εργασίας
1	Αβραμίδου	Βασιλική	Παιδίατρος-Εντατικολογος
2	Αγγελίδου	Ευαγγελία	
3	Αγραφιώτη	Μαγδαληνή	Ψυχολόγος, Οικογενειακή Θεραπεύτρια, Συγγραφέας
4	Αθανασιάδου	Αγλαΐα	Ομότιμη Καθηγήτρια Βιολογίας-Μοριακής Γενετικής, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
5	Αναγνωστόπουλος	Δημήτρης	Ομότιμος Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας για την Ψυχική Υγεία των Βρεφών
6	Αναστασίου	Ελένη	Γιατρός Ενδοκρινολόγος-Διαβητολόγος
7	Ανδρούσου	Αλεξάνδρα	Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, ΕΚΠΑ
8	Αντωνάκης	Στυλιανός	Ομότιμος (ενεργός) Καθηγητής, Τομέας Γενετικής Ιατρικής και Ανάπτυξης, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Γενεύης, πρώην & ιδρυτικός Δ/ντής του Institute of Genetics and Genomics of Geneva (iGE3), Πρόεδρος του Human Genome Organization (HUGO) 2013-2017, Τακτικό Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών
9	Αντωνιάδου	Ιωάννα	Αναπτυξιακή Παιδίατρος, τ. Δ/ντρια Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
10	Αρβανίτη	Αικατερίνη	Αναπλ. Καθηγήτρια Ψυχιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
11	Αρμαγανίδης	Απόστολος	Ομότιμος Καθηγητής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
12	Άρσος	Γεώργιος	Καθηγητής Πυρηνικής Ιατρικής, Ιατρικό Τμήμα, ΑΠΘ, Δ/ντής Γ' Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής ΑΠΘ, ΓΝΘ «Παπαγεωργίου»
13	Ασημακοπούλου-Μητροσύλη	Μαρία	Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, πρ. Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
14	Ασκούνη,	Νέλλη	Καθηγήτρια, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, ΕΚΠΑ
15	Βατόπουλος	Αλκιβιάδης	Ομότιμος Καθηγητής Μικροβιολογίας, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
16	Βγόντζας	Αλέξανδρος	Ομότιμος Καθηγητής Ψυχιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Professor of Psychiatry, Penn State University, Pennsylvania, USA
17	Βεΐζης	Απόστολος	Ιατρός, Γενικός Διευθυντής, INTERSOS HELLAS
18	Βέρβερη	Αθηνά	Ιατρός Γενετίστρια-Παιδίατρος, Τμήμα Γενετικής Σπάνιων Νοσημάτων, ΓΝΘ Παπαγεωργίου
19	Βερροιοπούλου	Σοφία	Επιστημονική Συνεργάτις, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
20	Βλαβιανού	Μαρία	Κλινική ψυχολόγος
21	Γαρδίκας	Κατερίνα	Ιστορικός, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ
22	Γαρίνης	Γιώργος	Καθηγητής Γενετικής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
23	Γαρύφαλλος	Αλέξανδρος	Μαθηματικός, MSc OR, τ. Αντιπρόεδρος ΕΟΠΥΥ
24	Γεωργακόπουλος	Παναγιώτης	Ιατρός Πνευμονολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ/ΜΕΘ, μέλος Δ.Σ. Ιατρικού Συλλόγου Πάτρας
25	Γεωργιάδης	Κωνσταντίνος	Παιδίατρος
26	Γεωργίου	Χρήστος Δ.	Ομότιμος Καθηγητής Βιοχημείας, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
27	Γεωργίου	Βασιλική	Βιολόγος
28	Γεωργοπούλου	Ουρανία	Βιολόγος, Διευθύντρια Ερευνών, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
29	Γεωργούδη	Νέλλη	Κλινική ψυχολόγος
30	Γιαλιόγλου	Δέσποινα	Ψυχίατρος
31	Γιαννάκης	Κώστας	Πυρηνικός Ιατρός, PhD, Διευθυντής ΕΣΥ, Κλινικό Εργαστήριο Πυρηνικής Ιατρικής, Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών
32	Γιαννακόπουλος	Στάθης	Γενικός Ιατρός, Διευθυντής ΕΣΥ
33	Γιαπιτζάκης	Χρήστος	Αναπλ. Καθηγητής Γενετικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

αα	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα, φορέας εργασίας
34	Γκιργκινούδης	Παναγιώτης	Δ/ντής Εθνικού Προγράμματος Προληπτικού Ελέγχου Νεογνών, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
35	Γραφάκου	Όλγα	Παιδίατρος, Ιατρείο Ενδογενών Διαταραχών Μεταβολισμού, Νοσοκομείο «Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ΙΙΙ», Λευκωσία
36	Δαρμανή	Ελεάννα	Μοριακή Γενετίστρια, Genetic Vision Labs
37	Δελή	Μαρία	Παιδίατρος
38	Δελής	Δημήτριος	Παιδίατρος, τ. Διευθυντής Α' Παιδιατρικής Κλινικής, Νοσοκομείο Παίδων «Π & Α Κυριακού»
39	Δερμιτζάκης	Μανώλης	Καθηγητής Γενετικής, Πανεπιστήμιο Γενεύης, President, Qatar Precision Health Institute, CEO, Antithesis Therapeutics, USA
40	Δημητριάδης	Χρυσόστομος	Ιατρός Νεφρολόγος, PhD, Διευθυντής ΕΣΥ, Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης, Α' Νεφρολογική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, ΓΝΘ «Ιπποκράτειο»
41	Δημητρίου	Αναστασία	Εκπαιδευτικός
42	Διαμαντή	Ελισάβετ	Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας, Ιατρικό Τμήμα, ΑΠΘ, Πρόεδρος Παιδιατρικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος
43	Διδασκάλου	Ουρανία	Χημικός
44	Δουλγέρης	Κυριάκος	Παιδίατρος
45	Ευλαμπίδου	Ηρώ	Γενική Ιατρός, Ιατρός Δημόσιας Υγείας, Επιδημιολόγος, Epidemiology and Operational Research Advisor, Medecins Sans Frontieres, Belgium
46	Ευστρατιάδης	Αργύρης	MD, PhD, Ομότιμος Καθηγητής Γενετικής και Αναπτυξιακής Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Columbia, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ
47	Ζάχου	Καλλιόπη	Αναπλ. Καθηγήτρια Παθολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
48	Ζέρβας	Ιωάννης	Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
49	Ζηλίδης	Χρήστος	Καθηγητής Κοινωνικής Ιατρικής και Επιδημιολογίας, Ιατρικό Τμήμα, ΑΠΘ
50	Ζιούτης	Χρήστος	MSc, Βιολόγος-Ερευνητής
51	Ζοάνος	Ανδρέας	Βιολόγος
52	Ζολώτα	Κατερίνα	Κοινωνική λειτουργός
53	Ζορμπάς	Ηλίας	Ιατρός Παθολόγος
54	Ζωγραφάκη	Ειρήνη	Βιολόγος
55	Ηλιόπουλος	Όθων	Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής, Harvard Medical School
56	Θερμού	Κυριακή	Ομότιμη Καθηγήτρια Φαρμακολογίας, Ιατρικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Κρήτης
57	Ιακωβίδου	Νικολέττα	Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Νεογνολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Διευθύντρια Νεογνολογικής Κλινικής
58	Ιωαννίδης	Γιάννης Φ.	Δικηγόρος, π. Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
59	Καβαλλιεράτος	Νίκος	Γενικός χειρουργός
60	Κακαγιάννης	Νικόλαος	Μαθηματικός
61	Καλαμήτσου	Σεραφεία	Παιδίατρος-Εντατικολόγος
62	Καλομενίδης	Γιάννης	Καθηγητής Πνευμονολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»
63	Καμπουράκη	Αναστασία	Γεωπόνος Βιοτεχνολόγος, PhD, Εργαστήριο Μοριακής Εντομολογίας, Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας /Ιδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (IMBB/ITE), Ηράκλειο, Κρήτη
64	Κανελλάκης	Παναγιώτης	Γενικός Ιατρός, ΚΥ Κάτω Αχαΐας
65	Κανέλλου	Αλεξάνδρα	Εκπαιδευτικός
66	Καραγεώργη-Γυφτοδήμου	Ερασμία - Γιολάντα	Παιδίατρος-Κλινική Γενετίστρια, πρ. Αναπλ. Δ/ντρια Διεύθυνσης Γενετικής, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
67	Καρακώστα	Στέλλα	Νηπιαγωγός

αα	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα, φορέας εργασίας
68	Καραλή	Κάτια	MD, PhD, Trained in Clinical Molecular Genetics, Harvard Genetics Program, MA
69	Καρρά	Σούλα	
70	Κατσιφώτη	Μαριάννα	
71	Κέκου	Κυριακή	Εργαστηριακή Γενετίστρια, PhD, ΕΔΙΠ Γενετικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
72	Κιτράκη	Ευθυμία	Καθηγήτρια Βιολογίας, Τμήμα Οδοντιατρικής, ΕΚΠΑ
73	Κογεβίνας	Μανόλης	Καθηγητής Επιδημιολογίας, Ινστιτούτο Παγκόσμιας Υγείας (ISGlobal), Βαρκελώνη, Ισπανία
74	Κόκκινος	Γιώργος	Ιστορικός, Καθηγητής ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
75	Κόλλια	Παναγούλα	Καθηγήτρια Μοριακής Γενετικής του Ανθρώπου, Τμήμα Βιολογίας, ΕΚΠΑ
76	Κορνάρου	Ελένη	Αναπλ. Καθηγήτρια Επιδημιολογίας στη Δημόσια Υγεία και τις Υπηρεσίες Υγείας, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
77	Κούβελας	Ηλίας	Ομότιμος Καθηγητής Φυσιολογίας, Ιατρικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Πατρών
78	Κουζέλης	Γεράσιμος	Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ
79	Κουϊμάνης	Χρυσοβαλάντης	Μοριακός Βιολόγος
80	Κουλιεράκης	Γιώργος	Αναπλ. Καθηγητής Ψυχολογίας, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
81	Κυριαζής	Ιωάννης Δ.	Βιολόγος, PhD, ΕΔΙΠ Βιολογίας-Μοριακής Βιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
82	Κωνσταντουλάκης	Παντελεήμων	Μοριακός Βιολόγος-Γενετιστής, PhD
83	Κωστόπουλος	Γιώργος	Ομότιμος Καθηγητής, MD, PhD, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
84	Κώτση	Παρασκευή	Ιατρός Αιματολόγος, Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής των Μεταγγίσεων, Ιατρικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Δ/τρια Αιμοδοσίας/ Αιματολογικού Εργαστηρίου ΠΓΝ Λάρισας
85	Λαμπίδη	Άννα	Ψυχολόγος
86	Λαυρεντιάδου	Σοφία	Αναπλ. Καθηγήτρια, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ
87	Λεονάρδου	Αγγελική Α.	Ψυχίατρος, Ψυχοθεραπεύτρια, MD, PhD
88	Λιναρδάκη	Εμμανουέλα	Μοριακή Βιολόγος-Γενετίστρια, PhD, Υπεύθυνη της Μονάδας ΔΙΓΕΝΙΑ, ΙΤΕ-ΙΜΒΒ
89	Λινός	Δημήτριος	Πρωτοπρεσβύτερος, Ομότιμος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ, Lecturer, Harvard Medical School
90	Λυμπέρη	Πηγή	Δ/τρια Ερευνών, Υπεύθυνη Εργαστηρίου Ανοσολογίας, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
91	Λύτρας	Θοδωρής	Επίκουρος Καθηγητής Δημόσιας Υγείας, Ιατρική Σχολή, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
92	Μαγκίνα	Νίνα	Γιατρός Πνευμονολόγος-Εντατικολόγος
93	Μακροδημήτρης	Ηλίας	Υποψήφιος διδάκτορας, Χαροκόπειο Παν.
94	Μαλλιώρη	Μινέρβα-Μελομένη	Ομότιμη Καθηγήτρια Ψυχιατρικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
95	Μαμαλάκη	Αυγή	τ. Διευθύντρια Ερευνών, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
96	Μαμαλάκη	Ευαγγελία	Γιατρός Ενδοκρινολόγος
97	Μανέτας	Γιάννης	Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
98	Μανιαδάκης	Γρηγόρης	Ψυχίατρος, Ψυχαναλυτής
99	Μαυρίκα	Παναγιώτα	Επισκέπτρια υγείας
100	Μαυροειδή	Νικολέττα	Ιατρός Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής
101	Μητροσύλης	Σπύρος	Ψυχίατρος, Ψυχαναλυτής
102	Μιχαηλίδης	Χρήστος	Ιατρός Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος
103	Μιχόπουλος	Ιωάννης	Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Β΄ Ψυχιατρική Κλινική

αα	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα, φορέας εργασίας
104	Μπαλτάς	Αριστείδης	Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ, πρ. Υπουργός
105	Μπαρακίτη	Καλλιοπη	Φυσικός
106	Μπέη	Θάλεια Α.	Βιολόγος, PhD Βιοχημείας-Μοριακής Βιολογίας, Συνταξιούχος Καθηγήτρια Γενετικής στο ΠΑΔΑ
107	Μπένου	Νικολίτσα	Χημικός-Κλινική Χημικός
108	Μπόζας	Ευάγγελος	ΕΔΙΠ, Παιδιατρικό Ερευνητικό Εργαστήριο, Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ
109	Μπόλιας	Κώστας	Παιδοψυχίατρος
110	Μπουλμπασάκος	Γιώργος	Πνευμονολόγος, π. Δ/ντής Πνευμονολογικής Κλινικής, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»
111	Μπρίκος	Νικήτας	Παιδίατρος-Εξειδικευόμενος Νεογνολογίας, ΜΕΝΝ ΓΝΜ «Έλενα Βενιζέλου»
112	Μυριαγκού	Παρασκευή	Δ/ντρια Ερευνών, Εργαστήριο Βακτηριολογίας, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
113	Νικολάου	Δέσποινα	Βιολόγος, Εκπαιδευτικός
114	Ντάνης	Κώστας	Επιδημιολόγος, European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), Στοκχόλμη, Σουηδία
115	Ντελάκη	Ευαγγελία Ελένη	Βιολόγος, Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας, Εργαστήριο Γενετικής, Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών
116	Ντούζα	Αφροδίτη	Αρχιτέκτων
117	Ντουντουνάκης	Σταύρος	Παιδίατρος, π. Δ/ντής Τμήματος Ινοκυστικής Νόσου, Νοσοκομείο Παιδών «Αγία Σοφία», π. Πρόεδρος Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού
118	Παΐζη	Αρσινόη	Βιολόγος
119	Παναγιωτελίδου	Τένια	Συνταξιούχος
120	Παναγιωτόπουλος	Τάκης	Ομότιμος Καθηγητής Δημόσιας Υγείας-Υγείας Παιδιού, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας
121	Παναγούτσος	Στέλιος	Καθηγητής Νεφρολογίας, Ιατρικό Τμήμα, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
122	Πανταζάκος	Θεμιστοκλής	Επικ. Καθηγητής Ψυχολογίας, American College of Greece, KU Leuven
123	Πανταζέλου	Γωγώ	Αρχιτέκτων
124	Πανταζέλου	Τίνα	Κεραμίστρια
125	Πανταζής	Νίκος	Επίκουρος Καθηγητής Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
126	Παπαδάκης	Μάνος	Βιολόγος-Γενετιστής, PhD, τ. Πρόεδρος Πανελλήνιας Ένωσης Βιοεπιστημόνων και Συνδέσμου Ιατρικών Γενετιστών Ελλάδας
127	Παπαδέας	Ευάγγελος	Ιατρός ΩΡΛ
128	Παπαδέας	Ευάγγελος	
129	Παπαδημητρίου	Φωτεινή	Παιδίατρος- Νεογνολόγος
130	Παπαδημητρίου	Ματούλα	Επικοινωνιολόγος
131	Παπαδοπούλου	Αφροδίτη	Εκπαιδευτικός
132	Παπαζήση	Θεοφανώ	Ομότιμη καθηγήτρια, Τμήμα Νομικής, ΑΠΘ
133	Παπαθανασοπούλου	Αναστασία	Ιατρός Αναισθησιολόγος, Δ/ντρια ΕΣΥ
134	Παπαθεοδώρου	Παναγιώτης	Νοσηλευτής, MSc, Πρόεδρος του Συλλόγου Εργαζομένων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας Κρήτης
135	Παπαμιχαήλ	Δημήτρης	PhD, ΕΔΙΠ, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
136	Παπανικολάου	Γιώργος	Επικ. Καθηγητής Παθοφυσιολογίας-Γενετικής του Ανθρώπου, Χαροκόπειο Παν.
137	Παπασταμόπουλος	Βασίλειος	Ιατρός Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος, Διοικητικά και Επιστημονικά Υπεύθυνος Ε' Παθολογικού Τμήματος και Μονάδας Λοιμώξεων, ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»
138	Πασπαράκη	Αγγελική	Βιολόγος

αα	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα, φορέας εργασίας
139	Πατεινάκης	Παναγιώτης	Ιατρός Νεφρολόγος
140	Πατσιάλα	Δάφνη	Κοινωνιολόγος, Υπεύθυνη Διοίκησης Δομών Ψυχικής Υγείας
141	Παυλίδου	Μαρία	Παιδίατρος
142	Πετρίδης	Στέφανος	Βιολόγος, Εκπαιδευτικός
143	Πλουμπίδης	Δημήτρης	Ομότιμος καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
144	Πρασούλη,	Αλεξία	Παιδίατρος, Αναπτυξιακή Παιδίατρος
145	Ράπτη	Μαρία	Εκπαιδευτικός
146	Ρόκας	Κωνσταντίνος	Επικ. Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ, Δικηγόρος
147	Σαββάκης	Χαράλαμπος	Ομότιμος Καθηγητής Μοριακής Γενετικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, πρ. μέλος Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής
148	Σαβράμη	Αικατερίνη	Αναπλ. Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών
149	Σαμολαδά	Γλυκερία	Σύμβουλος Γενετικής (EBMG EGC-051), Βιολόγος, MSc Mol Cytogenetics, PgCert Medical Ethics
150	Σαμόλη	Εύη	Καθηγήτρια Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
151	Σγούρας	Διονύσης Ν.	PhD, Δ/ντής Ερευνών, Εργαστήριο Ιατρικής Μικροβιολογίας, Προϊστάμενος Μονάδας Εμβολίων, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
152	Σίμος	Γεώργιος	Καθηγητής Βιοχημείας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
153	Σιφναίος	Χρήστος	Κοινωνιολόγος, MSc, Συντονιστής Τομέα Έρευνας, Κέντρο Παιδιού και Εφήβου
154	Σκαλιόρα	Ειρήνη	Καθηγήτρια Γνωσιακής Επιστήμης, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας Επιστημών, ΕΚΠΑ
155	Σκεντέρης	Νικόλαος	τ. Αναπλ. Καθηγητής Παιδιατρικής-Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
156	Σουμάκης	Κωνσταντίνος	MD, PhD, Δ/ντης ΕΣΥ, ΓΝΕ «Θριάσιο»
157	Σούρμπη	Αθηνά	Ψυχοπαιδαγωγός
158	Σπυριδωνίδης	Τρύφων	Πυρηνικός Ιατρός, Διευθυντής ΕΣΥ
159	Σπυροπούλου	Αρετή	Ψυχίατρος, ΕΔΙΠ, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
160	Σταθόγιαννη	Μαρία	Βιολόγος, Εκπαιδευτικός
161	Σταματάκης	Αντώνης	Καθηγητής Βιολογίας-Βιολογίας Συμπεριφοράς, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ
162	Σταματάκης	Κώστας	Δ/ντής Ερευνών, Εργαστήριο Βιοφυσικής και Βιοτεχνολογίας Μεμβρανών, Ινστιτούτο Βιοεπιστημών και Βιοεφαρμογών, Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος»
163	Σταυρόπουλος	Χρήστος	Μηχανικός
164	Στυλιανοπούλου	Φωτεινή	Ομότιμη Καθηγήτρια Βιολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ
165	Σύψα	Βάνα	Καθηγήτρια Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
166	Τάσιος	Παναγιώτης Θ.	Αναπλ. Καθηγητής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
167	Τζανάκη	Δήμητρα	Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
168	Τζέτη	Μαρία	Ομότιμη Καθηγήτρια Γενετικής, Εργαστήριο Ιατρικής Γενετικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
169	Τζοβαρίδου	Θεανώ	Αρχιτέκτων Μηχανικός
170	Τζουβελέκης	Λεωνίδας Σ.	Αναπλ. Καθηγητής, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
171	Τουλούμη	Γιώτα	Καθηγήτρια Βιοστατιστικής και Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
172	Traeger-Συνοδινού	Ιωάννα (Jan)	DPhil (Oxon), ErCLG, Ομότιμη Καθηγήτρια Γενετικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
173	Τραφαλή	Ειρήνη	
174	Τραχανά	Βαρβάρα	Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής Βιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
175	Τριανταφυλλίδης	Κωνσταντίνος	Ομότιμος Καθηγητής Γενετικής και Γενετικής του Ανθρώπου, Τμήμα Βιολογίας, ΑΠΘ

αα	Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα, φορέας εργασίας
176	Τριανταφυλλίδου	Ευθυμία	Βιολόγος
177	Τρίμμη	Αικατερίνη	Δικηγόρος
178	Τρούγκος	Κων/νος	Δρ. Βιοχημικός-Μοριακός Βιολόγος, Αναπλ. Καθηγητής, Ιατρική Σχολή, Εργαστήριο Βιολογικής Χημείας, ΕΚΠΑ
179	Τσανταρλιώτου	Μαρία	Καθηγήτρια, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ
180	Τσώνη	Κωνσταντία	Παιδίατρος-Νεογνολόγος, Δ/ντρια ΕΣΥ, Α' ΜΕΝΝ ΑΠΘ, ΓΝΘ Ιπποκράτειο
181	Φαρμακάκης	Νικόλαος	Ομότιμος Καθηγητής Οφθαλμολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Πατρών
182	Φατούρου	Αγγελική	Φυσικός, 1ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Περιστερίου, ΕΛΜΕ Περιστερίου
183	Φίντζου	Έλσα	Βιολόγος, Άρτα
184	Φραγκιαδάκη	Ειρήνη	DVM, MSc, PhD, Ειδική Λειτουργική Επιστήμονας Β', Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
185	Φρυσίρα	Ελένη	Καθηγήτρια Ιατρικής Γενετικής, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ
186	Φωτάκης	Εμμανουήλ-Αλέξανδρος	BSc, MSc, PhD, Ερευνητής, Εθνικό Ινστιτούτο Δημόσιας Υγείας (ISS), Ρώμη, Ιταλία
187	Χαντζής	Γεώργιος	Βιολόγος, Εκπαιδευτικός, MSc
188	Χαρώνης	Αριστείδης	Συνεργαζόμενος Ερευνητής, Ίδρυμα ΙατροΒιολογικών Επιστημών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ)
189	Χατζημιχάλης	Σωκράτης	Νευροχειρουργός
190	Χολιαστός	Παναγιώτης	Εισοδηματίας
191	Χρήστου	Χρήστος	Χειρουργός, Διεθνής Πρόεδρος, Γιατροί Χωρίς Σύνορα
192	Χρήστου-Διαούρτα	Λίνα	Οδοντίατρος
193	Christodoulou	John	Professor, University of Melbourne, AM MB BS PhD FRACP FFSc(RCPA) FRCPA FAHMS, Director, Genomic Medicine /Group, Co-Leader, Brain and Mitochondrial Research Group, Murdoch Children's Research Institute, Chair in Genomic Medicine, Department of Paediatrics, The Royal Children's Hospital
194	Χωραΐτη	Διονυσία	Χημικός
195	Ψημμένου	Αρετή	Συνταξιούχος

Η υπογραφή της ανοιχτής επιστολής συνεχίζεται. Για να υπογράψετε πατήστε [εδώ](#).

Για να δείτε τα ονόματα όσων έχουν επιπλέον υπογράψει, πατήστε [εδώ](#).